



BURDUR İLİ DAMIZLIK SIĞIR YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

“Birlik’le el ele, hayvancılıkta daha ileriye”

Suni Tohumlama

Kızgınlığı belirlemek için sürü içerisindeki hayvanların sık sık gözlemlenerek kontrol altına alınması kızgınlığın daha kolay tespit edilmesini sağlar.

Kızgınlığın gözlenmesi açısından en ideal zaman, işletmede işlerin en az olduğu ve sürünün en sakin ve bir arada olduğu zamandır.

İnekler genelde gece sabaha doğru kızgınlıklarını belli etmeye başlar.

Kızgınlığın en güvenilir ve açık belirtisi olan diğer ineklerin üzerine sıçrama veya kendi üzerine sıçrayan ineklere izin verme davranışı çoğunlukla akşam saat 18.00 ile sabah saat 6.00 arasında gerçekleşir. Bu nedenle kızgınlık gözlemi gün içinde 3 defa ve ilk gözlem mutlaka sabah saat 8.00 den önce yapılması gerekir.

Sabah saatlerinde kızgın olduğu saptanan ineklerin öğleden sonra akşama doğru; akşam kızgın olduğu belirlenen ineklerin ise ertesi gün sabah tohumlanması doğru ve en pratik çözüm yoludur.

Tohumlama için en uygun zaman ,kızgınlık başlangıcından sonraki 12-18 saatler arasındır. Kızgınlık başlangıcı tespitinde esas olan ise hayvanın durma refleksi göstermesidir. Diğer bir ifadeyle; diğer hayvanların üzerine atmasına izin vermesidir.

İyi bir süt verimi yanında ,güçlü bir arka ve ön meme bağlantısı,sağlam bir vücut ve ayak-bacak yapısı ,İneğin uzun yıllar verim vermesi açısından istenen özelliklerdir.

Yerli boğa sperması üretilmesi amacıyla DSYB ve Bakanlık işbirliğiyle Döl Kontrolü Projesinin uygulandığını da haber vermek isteriz.(GENTÜRK)

İnek ve düvelerinize **aynı ırk** boğa sperması ile suni tohumlama yaptırınız. Düvelerde, yaş olarak en az 14 aylık olmasına dikkat ediniz. İneklerinize suni tohumlama yaptırdıktan sonra veteriner hekimden suni tohumlama belgesi ve payeti isteyiniz. Yanlış bilgi var mı, inceleyiniz ve bu belgeyi saklayınız.

Birlik bürolarımızdan DÖL VERİM RAPORU olarak inceleyiniz, Bu rapor işletmenizin döl verimi başarısını ortaya koyan, yerine göre almanız gereken tedbirleri hatırlatan, böylece işletme karlılığı için yararlı bilgiler içerir. Bu raporda işletmenizde yapılan suni tohumlamaların kayda geçip geçmediğine de bakınız.



Süt Ölçümü ve Kayıt Tutma :

Neden kayıt tutmalıyız ?

Çünkü biz bir işletmeyi yönetiyoruz, işletme demek; elde ettiği ürününü ve bunun için yaptığı masrafları planlayabilen, gelir ve gider hesaplarını yapabilen ve kazançlı çalışabilen ticari birim demektir.

İster süt sığırı yetiştiriyor olsun, isterse turistik veya sanayi tesisi olsun, faaliyet amacını belirlemeyen, iş planı yapmayan, gelirini ve giderini değerlendiremeyen bir işletmenin başarılı olması mümkün değildir.

Süt sığırı yetiştiren bir yetiştirici, ancak gerekli kayıtları tutması halinde işletmesini planlar, değerlendirir, aksayan yanları görür ve düzeltme yönüne gider. İşletmede iyi bir damızlık elde edilmesi, iyi bir kayıt sisteminin tutulması ile sağlanabilir.

İyi bir damızlık, tohumlama ile başlar, hijyen, doğum, uygun besleme-bakım ile devam eder. Kayıt tutulmadan sürüyü yönetemeyiz. Yönetemediğimiz sürü bizi yanlış yönlendirmeye başlar.

Hangi Kayıtları tutmalıyız ?

İşletmede: Üreme (Tohumlama, doğum) ,Bakım-Besleme,Verim (Süt, Et, Buzağı), Sağlık (Aşı, kondüsyon, hastalık, tedavi) ve Sürüden ayrılma,hatta işletme muhasebesi ile ilgili kayıtların tutulması gerekir. Bu kayıtlar için Birliğinizin sizler için hazırlamış olduğu Soykütük İşletmeleri için Kayıt Defterini kullanınız.

Süt Ölçümünü neden yapmalıyız ?

Bir hayvanın damızlık ve verimini tespiti yarayan, hemen sonuç veren bir ölçü "süt Kontrolü"dür. Süt ölçümü, süt verimini belli zamanlarda; haftada bir, ayda bir hassas bir şekilde ölçmektir.

Süt ölçüm sonucunda, ölçümde görülen farklılıklar araştırılarak nedeni bulunur.Örneğin; Ateşli hastalıkların çoğunda süt verimi azalır. Kızgınlıkta süt veriminde azalma görülür. Yem değişikliklerinde yine süt miktarında azalma görülür. Süt ölçümleri sonucu, hem hayvanın genel verimi üzerinde bir bilgimiz olur, hem de o hayvana ne kadar yem vereceğimizi hesap edebiliriz. Ayrıca o hayvandan doğan buzağının verimi hakkında bir ön bilgi sahibi olunur ve ona göre damızlık değeri tespit edilir.

Bir inekten düzenli yapılan süt ölçümleri, bu ineğin suni tohumlamadan doğan ve tohumlanmış düvelerinin damızlık belgeli(Mavi Belge) olmasını sağlar, bu da satışı halinde damızlık düvenin değerini artıran bir faktördür.Ayrıca desteklemelerde de süt ölçümü yapmanızın ve sisteme girilmesinin avantajını görürsünüz.

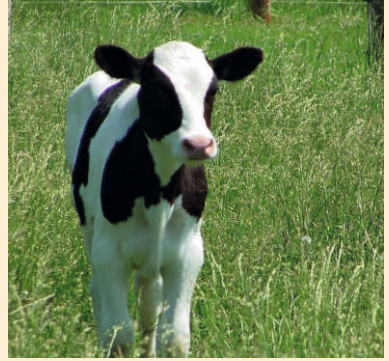


Koruyucu hekimlik:

İşletmenizde yapacağınız bazı küçük uygulamalar sizi büyük ekonomik zararlardan koruyabilir. Koruyucu hekimlik; İşletmede yapılan aşı uygulamalarını, uygun barınakları, uygun yem ve besleme tekniklerini, uygun boğa kullanımını kapsar.

Doğumu sonrası, Buzağının göbek kordonu iyotlu bir solüsyona batırılarak dezenfekte edilir. Buzağının ağız sütünü içmesi sağlanır. **Önemli bir konu;** Buzağı ağız sütünü ilk iki saat içinde ,en az 2 litre, ilk 12 saat içinde ise en az 6 litre olarak almalı ve bu miktarın alındığından emin olunmalıdır. Buzağı, temiz ve kuru bir yere konulmalıdır.

Güç Doğum problemi çözümü için ,Doğum kolaylığı önceden belirlenmiş boğaların sperması seçilerek koruyucu önlem alabilirsiniz.



Meme iltihabı (mastitis) problemine karşı şu önlemleri alınız ;

a-Temizlik b- Kuru dönem tedavisi

(İnek kuruya ayrılırken, en son sağımda meme boşaltıldıktan sonra, kuru dönem mastitis tüpleri dört meme lobuna sıkılır ve artık sağılmaz.) c- Sağım sonrası meme başının antiseptiğe daldırılması d- Mastitis Aşılması e- Doğru sağım teknikleri f- Mastitisli ineklerin en son veya ayrı sağılması g- Problemi çözilemeyen ineklerin sürüden çıkarılması.

Döl Tutma Problemleri başta hayvanların beslenmesiyle ilgili bir problemin olduğunu da gösterir. Özellikle Protein/Enerji dengesizliği, enerji yetersizliği, protein fazlalığı olan sürelerde Döl Tutma Problemi sık görülür.Sonun atılamaması ve daha sonra oluşabilecek rahim iltihapları döl tutmamanın başlıca sebepleridir. Yeme vitamin ve mineral katkıları ilavesi, doğum ve doğum sonrası ineğe göstereceğiniz bakım ve ilgi, alacağınız önemli tedbirlerdendir.

Aşılama Programı :

Doğumda :Septisemi aşısı.(zehirli ishale karşı)
Dişi Buzağılar 3-6 aylıkken :Brucella Aşısı (yavru atmaya karşı),Şap aşısı
12.Hafta :Pasteurella(akciğer enfeksiyonlarına karşı) ,Clostridium Spp,İBR,BVD,Parainfluenza, aşıları
16.Hafta : Pasteurella,Rapel, Clostridium Spp, İBR,BVD,Parainfluenza.
14-15 aylık : Clostridium Spp,İBR,BVD (yavru atma,döl tutmama,anomali doğum, ölümcül ishal),Parainfluenza,Leptosipira,Mastitis aşıları
Düve 7,5 Aylık Gebe iken : Mastitis(meme yangısı) , Pasteurella,
İnek kuruya çekilirken : (Her laktasyonda) Mastitis, Pasteurella, Clostridium Spp(çelermeye ve gazlı gangren neden olan etkenlere karşı)
Doğuma 20 gün kala : İBR,BVD, Parainfluenza, Mastitis,Leptosipira.
Theileria (Tayleriya) aşısı : Kene hastalığına karşı,koruma amaçlı olarak uygulanır.Bağışıklık 45 gün sonra başlar ve en az 1 yıl sürer. Aşı ,hastalık mevsiminden en az 2 ay önce uygulanmalıdır.
Şap aşısı : 6 ayda bir tekrarlanmalıdır

Güncelleme

En az 3 ayda bir (Özellikle Aralık ayı içinde) hem Tarım İl/İlçe Müdürlüklerinden, hem de Birlik bürosundan HAYVAN VARLIĞI RAPORU isteyiniz. Her iki raporu karşılaştırınız. Raporlarla ahırdaki hayvan varlığınızın uyuşmaması durumunda, acilen hem Tarım İl/İlçe Müdürlüğünden, hem de Birlik bürolarından düzeltmeleri yaptırınız. Desteklemelerden faydalanabilmek için hem Tarım İl/İlçe kayıtlarında, hem de Birlik kayıtlarında işletme ve hayvan bilgilerinizin **Tamamen Aynı** olması gerekmektedir.

Hayvan varlığınız, 5(Beş) baş anaç sığır altına düştüğünde, işletmeniz anaç sığır desteklemesi kapsamına girmemektedir, İnek sayınız bu sayının altına düştüğünde Birlik Bürolarına uğrayıp bilgi alınız.

Yeni satın aldığınız hayvanı, İl/ilçe Tarım Müdürlüğünden üzerinize alınız, daha sonra yeni pasaportla Birlik bürosuna uğrayarak satın alınan hayvanı, Birlik kayıtlarında işletmenize aldırınız.

Hayvan sattığınızda da İl/ilçe Tarım Müdürlüğünden düşürterek Birlik kayıtlarında da düşümünü yaptırınız.